
Lucas Janszoon Waghenaer

Autor:

Data de publicació: 26-07-2020

Lucas Janszoon Waghenaer

Biografia

Naixement

c. 1534 (Gregorià)

Enkhuizen (Països Baixos dels Habsburg)

Mort

c. 1606 (71/72 anys)

Enkhuizen (Províncies Unides)

Activitat

Ocupació

Cartògraf, mariner i navegant

Lucas Janszoon Waghenaer (c. 1534–c. 1606) va ser un cartògraf holandès i una figura notable de l'edat d'or de la cartografia flamenca, conegut per les seves contribucions pioneres sobre el tema de la cartografia nàutica.

Contingut

Carrera

Navegació

Waghenaer és un dels pares fundadors i membres més famosos de l'escola d'Holanda del Nord, que va tenir un paper important en el desenvolupament primerenc de la cartografia nàutica holandesa. Entre 1550 i 1579, Waghenaer va navegar pels mars com a oficial en cap. Durant aquests anys va haver d'estar en contacte amb els navegants de la península ibèrica

El coneixement de les cartes marítimes i de les instruccions de navegació que va obtenir Waghenaer a partir d'aquests contactes van influir en la seva obra posterior. Després de la seva carrera marinera, va treballar al port d'Enkhuizen, com a cobrador de taxes marítimes..

Cartografia

"Zee Caerte van Portugal" (1584)[1]

La seva primera publicació, *Spiegel der zeevaerdt* ("el mirall de Mariner") va aparèixer el 1584.[2] Aquest llibre de mapes combinava un atlas de cartes nàutiques i indicacions de navegació amb instruccions per a la navegació per les aigües costaneres d'Europa i del nord-oest d'Europa.

Va ser el primer d'aquest tipus en la història de la cartografia nàutica, i va tenir un èxit immediat. Una segona part va ser publicada l'any següent i va ser reeditada diverses vegades i traduïda a l'anglès, l'alemany, el llatí i el francès.[3]

El 1592 es va publicar el seu segon llibre pilot, *Thresoor der zeevaert* ("Tresor de la navegació").[4] La seva tercera i última publicació, *Enchuyser zeecaertboek* ("Enkhuizen sea-chart-book"), va ser publicada el 1598.[5]

Mort

Waghenaer va morir al voltant de 1606, a Enkhuizen i en aparent pobresa, acceptant les autoritats municipals a estendre la seva pensió un any més per a la seva vídua.

Mapa d'Europa de Waghenaer

La primera carta de mar general assequible d'Europa

Primer estat del mapa d'Europa de Waghenaer, les illes britàniques, Islàndia i la Mediterrània occidental, inclosa la mítica illa del Brasil. Ricament adornat amb la brúixola Roses, els monstres marins, els vaixells de vela, els escuts i les línies de rhumb, la carta va aparèixer en una primera edició del *Spiegel der Zeevaerdt* de Waghenaer i es caracteritza per la curiosa representació circular d'Islàndia, que va ser revisada en posteriors reimpressions.

El *Spiegel* va ser el primer Atlas del mar gravat, fent d'aquest gràfic marí d'Europa i de l'Atlàntic occidental la primera carta de mar impresa de la regió. Com que aquest gràfic era significativament més gran que els altres de l'Atlas, rarament apareix en el mercat en bones condicions.

Waghenaer (c. 1533-1606) va ser un cartògraf i navegant holandès. Va créixer a l'important port d'Enkhuizen. A partir de 1550-1579 va servir al mar, augmentant els seus coneixements pràctics de navegació i cartografia. La seva primera publicació va ser el famós *Spiegel der Zeevaerdt*, o l'espill mariner, que va aparèixer el 1584. L'obra va ser reimpressa i traduïda a diverses llengües europees. La combinació de gràfics detallats acompanyats d'adreces de navegació estableixen un precedent i un model per a la posterior Atlas de la mar, que va arribar a ser anomenat waggoners.

Waghenaer publicà altres dues obres, Thresoor der Zeevaert (Treasure of navigation) el 1592 i l' enchuyser zeecaertboeck (la Sea-Chart-book de Enkhuizen) el 1598. Va morir el 1606.

El treball de gravat de Joannes Doetecum es fa evident en aquest mapa. Doetecum provenia d'una família de gravadors de Deventer, tot i que Joannes i el seu germà Lucas es traslladaren a Anvers. Van gravar no només els mapes en la Speigel, sinó també mapes per a la polla Hieronymus, Gerard de Jode, i Abraham Ortelius.

L'illa del Brasil, o Hy Brasil, es mostra aquí típicament com una illa circular amb un riu que s'està bisecant, és part del folklore irlandès. Es diu que apareix des d'una constant de boira per un dia cada set anys. No obstant això, com ha mostrat Barbara Freitag, l'illa només va ser Gaelicized a mitjan segle XIX. Va ser originalment el producte de les pràctiques de cartografia mediterrània de finals de l'edat mitjana i moderna que van nomenar i van trobar l'illa de Brasil a la costa oest d'Irlanda. Va aparèixer per primera vegada en cartes portolanes ja el 1325 i va continuar passejant per l'Atlàntic oriental en les llistes d'Ortelius i Mercator, entre d'altres. A la dècada de 1480, els comerciants de Bristol van enviar dues expedicions per buscar el lloc, mentre que els albiraments van continuar a mitjan segle XIX. No obstant això, els geògrafs havien començat a identificar l'illa com el rock del Brasil i la hipòtesi que formava part d'un aflorament de la pala o roques que havia aparegut com una cosa més substancial quan es visualitzaven a través d'aigües de boira. La taula de Waghenaer, per tant, és tan important com una pràctica de vela, però també és una crònica de les quimeres geogràfiques.

Referències

Waghenaer, 1598.
<https://www.raremaps.com/gallery/detail/51689/universe-europe-maritime-eiusque-navigationis-descriptio-g-waghenaer>

Bibliografia

Bartelds, J. C. E.. «Waghenaer (Lucas Jansz.)». A: Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek. 7. Leiden: Sijthoff, 1927, p. 1304–1305.

Koeman, C. «Lucas Janszoon Waghenaer: a sixteenth century marine cartographer». Geogr. J., vol. 131, 2, 1965, pàg. 202–212. JSTOR: 1793794.

Van der Aa, A. J.. «Waghenaer (Lucas Jansz.)». A: Biographisch Woordenboek der Nederlanden. 20. Haarlem: Brederode, 1877.

Waghenaer, L. 't Eerste deel vande Spieghel der zeevaerdt (en nl). Leiden: Christoffel Plantijn, 1584. OCLC 68854319.

Waghenaer, L. 't Tweede deel vande Spieghel der zeevaerdt (en nl). Leiden: Christoffel Plantijn, 1585. OCLC 68010430.

Waghenaer, L. Thresoor der zeevaert (en nl). Leiden: Franciscus Raphelengius, 1592. OCLC 433709176.

Waghenaer, L. Enchuyser zeecaertboeck (en nl). Amsterdam: Cornelis Claeszoon, 1598. OCLC 46219765.

Freitag, Barbara. Hy Brasil: The Metamorphosis of an Island, From Cartographic Error to Celtic Elysium. Amsterdam: Editions Rodopi, B. V., 2013.

Koeman, C. "Lucas Janszoon Waghenaer: A Sixteenth Century Marine Cartographer." The Geographical Journal. Vol. 131, No. 2 (Jun., 1965), pp. 202-212.

Enllaços externs

A Wikimedia Commons hi ha contingut multimèdia relatiu a: Lucas Janszoon Waghenaer

Works by Lucas Janszoon Waghenaer at Open Library

Works by or about Lucas Janszoon Waghenaer at Internet Archive

Treballs per o sobre Lucas Janszoon Waghenaer en biblioteques (catàleg WorldCat) (anglès)

«A princely example [...]». Utrecht University Library, 2011. [Consulta: 12 agost 2019].

«The coast is clear!». Utrecht University Library, 2013. [Consulta: 12 agost 2019].

Waghenaer, 1584, map 16.

Waghenaer, 1584.

Waghenaer, 1585.

Waghenaer, 1592.